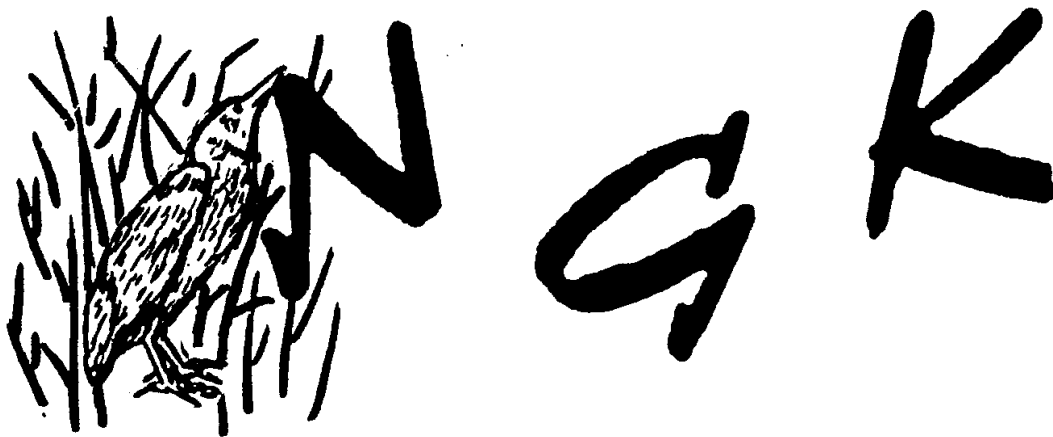

Van de redactie

De zomeruitgave van ons blad staat boordevol interessante en lezenswaardige artikelen. In het vorige blad heeft een oproep gestaan om waarnemingen in de natuur te melden. Daar is door jong en oud gevolg aan gegeven. Zo staat er een melding van een eekhoorn (ja, er zwerft er weer een of misschien wel meer door Kockengen) en is er een dagboek van de maanden april en mei. De natuur in en rondom Kockengen leeft.

De zwarte sterns hebben hun plekjes weer gevonden na hun lange reis uit Afrika, maar er zijn dit jaar ook krakers. Lees er over en kijk naar de prachtige foto's, ook van de krakers.

En er is dit jaar weer een uitzonderlijke verrassing: er broedt waarschijnlijk weer een grote karekiet in het rietland. In 1980 is deze vogel voor het laatst waargenomen en het is een beschermde soort. Het rietlandbeheer lijkt zijn vruchten steeds meer af te werpen.

Verder staan er verslagen van excursies, van de werkgroep nestkasten en de laatste werkdag in. Er staat nog veel meer te lezen, te veel om op te noemen.

De schrijvers hebben ontzettend hun best gedaan om de leden mee te laten genieten van hun belevenissen. De natuur en de NGK groeit en bloeit.

Veel plezier met deze zomeruitgave.

Gerard Hooijmaijers

Cursus "Vogels in en rond Kockengen"

In het voorjaar van 2008 gaat de Natuurgroep Kockengen een cursus organiseren over de vogels in en rond Kockengen.

Deze cursus is bedoeld voor iedereen die meer wil weten over vogels en de natuur, voorkennis is niet nodig.

De cursus wordt gegeven door leden van de Natuurgroep en zal bestaan uit een aantal avonden en excursies.

Op de avonden en de daar op volgende excursie staat een landschap of bepaald thema centraal.

De onderwerpen die aan bod zullen zijn o.a.:

- vogeltrek en wintergasten
- bosvogels en vogelzang
- weidevogels en -bescherming
- tuinvogels en nestkasten
- riet-en moerasvogels
- rietlandbeheer.
-

De cursusavonden zijn zeer waarschijnlijk in "t Kockenest". De excursies gaan naar gebieden in de directe omgeving van Kockengen: het polderreservaat, rietlanden Heicop/Bijleveld, Ter Aase Zuwe, Hollandse Kade, bos kasteel De Haar.

In de volgende nummers van het ledenblad van de NGK volgt nadere informatie over deze cursus.

Wil je nu al meer weten, heb je vragen of wil je je al aanmelden als belangstellende, neem dan contact op met Gerard van Zuijlen (576147) of met Theo van Schie (241060).

Jaarverslag secretariaat 2006

Natuurgroep Kockengen,
Ben van der Horst
Maart 2007

In het afgelopen jaar heeft de Natuurgroep de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Een meerjarenplan is ontwikkeld voor het onderhoud van het polderreservaat. Genoemd worden: type beheer, frequentie en jaar van uitvoering.
- Er is meegedaan met de jaarmarkt met als thema nestgelegenheid. Het was een succes, ondanks de locatie die uit de loop lag. Twee nieuwe leden hebben zich aangemeld.
- Het NGK-blad wordt sinds eind 2006 digitaal verzonden. Er zijn veel positieve reacties binnengekomen. Tevens is de stroomlijning van de kopij naar de redactie gerealiseerd. Het ledenbestand is 70 adressen (waarvan 62 het blad digitaal ontvangen).
- Het bestuur is gewijzigd: Fons van Haelst werd voorzitter en Gerard van Zuijlen bestuurslid. Het bestuur vergadert één keer per zes weken.
- De lezing over "De kleine zwaan" was zeer succesvol (58 luisteraars).
- De volgende bezwaren zijn aangetekend:
 - Aanleg helihaven op Queeckhoven in Breukelen.
 - Aanleg hoogspanningsstation in Kortrijk
- De Natuurgroep heeft invloed gehad op de volgende gebieden:
 - Inrichting omgeving van stuw (tussen Heicop en Bijleveld) en retentiegebied.
 - Watergebiedsplan (waterpeil) van Stichse Rijnlanden.
 - Deelname aan het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP). Dit gaat over de inrichting van onze leefomgeving.
 - Inspraak op hoorzitting over de aanleg van de A2 $\frac{1}{2}$.
- Werkdagen:
 - De opkomst van de werkdagen was goed.
 - De eerste werkdag werd ondersteund door de Nationale Natuurwerkdag met veel PR. Deze actie heeft drie nieuwe leden gebracht die zeer frequent komen.
 - Er is sinds lange tijd één werkdag vanwege slecht weer geannuleerd.
 - Het excelbestand geeft een weergave van het aantal deelnemers en de uitgevoerde werkzaamheden op de werkdagen.
- Excursies
 - Excursie naar de Pier van IJmuiden.
 - Excursie naar de Oostvaarderplassen.
 - Excursie PR.
- In 2006 is de nestkastencommissie niet actief geweest. Onlangs heeft de commissie de draad weer opgepakt voor het nieuwe broedseizoen.

Een schuldig stukje vlees

Als relatief nieuw ingezetene van het dorp Kockengen is het even zoeken naar mijn rol in de gemeenschap.

Via de landelijke natuurwerkdag in november 2006 ontdekte ik dat er in Kockengen een actieve Natuurwerkgroep bestaat. Dat leek me wel een plek waar ik me thuis zou kunnen voelen. Lekker buiten 'spelen', wat knotwilgen zagen, vuurtje stoken en ondertussen mijn dorpsgenoten leren kennen.

En inderdaad, aan die verwachting werd voldaan. Ik ontmoette in november een leuke groep mensen met wie ik graag eens in de maand een zaterdag optrek om 'mijn' achtertuin (het polderreservaat) te verfraaien.

Afgelopen zaterdag was alweer de laatste werkdag van deze winter. Op kavel 10 (het was even zoeken) mochten we het werk afmaken wat de schooljeugd in het dorp al gestart was. Er lag al een flinke stapel bomen, dus volgens mij hadden die behoorlijk hun best gedaan.

Het was daarom slechts een kwestie van de laatste restjes opruimen. De laatste takken en bomen verwijderen en de hele stapel in brand steken. Even een paar uurtjes doorpakken en we zijn klaar voor de zomer en minstens zo belangrijk, voor de traditionele afsluitende barbecue.

Tijd dus om na gedane arbeid uit te rusten met een biertje er bij. Lekker napraten en verder even niets ... oh ja, toch wel. Daar was Paul, die ging, zoals gebruikelijk, nog even flink door. Kettingzaag, hele bomen verslepen, nog meer kettingzaag, extra grote bomen omver halen en dan in zijn eentje proberen te verwerken. Het is even genoeglijk om naar te kijken, maar daarna kruipt toch het schuldgevoel naar binnen. De arme oude man in zijn eentje nog zo druk aan het werk? Dat gaat natuurlijk niet, dan smaakt dat biertje en dat stukje vlees ineens een stuk minder.

Hoe gaan we dit oplossen? Volgend jaar toch maar eerst alles opbergen voordat we aan de barbecue beginnen?

Hoe dan ook. De lente is begonnen, de dieren nemen weer bezit van hun reservaat. Ik ga elke avond een rondje lopen en genieten van de zwarte sterns, purperreigers en natuurlijk de vele orchideeën die er vast weer zullen staan. Nu met de wetenschap dat ook ik een kleine bijdrage heb mogen leveren.

Pieter

Zwarte Sterns in Kockengen.

Zoals elk jaar liggen er weer vlotjes in het Polderreservaat.

Dit jaar 20 stuks, waarvan 5 van een oud model. Deze oude modellen liggen allemaal in de 1e sloot, waarvan er niet één bezet is.

Deze vlotje zijn blijkbaar ook afgekeurd door de Zwarte Sterns.

De 2e groep van 10 doen het wat beter, daar zijn er nu 6 van bezet door Zwarte Sterns.

Een Fuut heeft een vlotje gekraakt en heeft meteen eieren gelegd, dus verjagen had geen zin.

Het kraken van nestplaatsen is in de vogelwereld dan ook heel gewoon.

In de laatste sloot zijn alle 5 de vlotjes bezet.

Totaal zo'n 11 nesten, een leuk resultaat.

Al dacht ik op 19 mei dat het mis ging. Van de 10 paar Zwarte Sterns die de vlotjes bezetten, waren er nog maar 2 paar over. Alle Zwarte Sterns en hun eieren waren verdwenen.

Zo zie je maar hoeveel onbekende factoren er meespelen om tot broedsucces te komen van deze sierlijke vogel.

Vol spanning wacht ik het uiteindelijke resultaat af.

Leen Heemskerk meldde dat er in de Ronde Venen op het ogenblik 175 broedparen zijn!!!
Verleden jaar waren dat er 150.

Paul

Stinzenplanten-excursie naar Nijenrode.

Op zaterdag 24 maart 2007 organiseerde de Natuurgroep Kockengen een stinzenplanten-excursie naar kasteel Nijenrode in Breukelen. Vanaf de Rustende Boer vertrok een (zeer) kleine groep: Ben van der Horst en Theo van Schie onder leiding van Paul Vlaanderen naar het kasteelbos van Nijenrode.

Nadat we de auto hadden geparkeerd zijn we eerst in de tuin direct bij het kasteel geweest. In deze tuin tegen het kasteel aan troffen we in het gazon onder twee grote lindebomen al diverse soorten stinzenplanten. In bloei het Knikkend vogelmelk en Vingerhelmbloem en inmiddels uitgebloeid, maar nog duidelijk herkenbaar, het Groot sneeuwkllokje en Boerenkrokus. De Vingerhelmbloem heette vroeger Voorjaarshelmbloem, volksnamen als 'vogeltje op de kruk' en 'haantje en hennen' verwijzen naar de vorm van de bloemen.

De twee grote lindebomen markeren de oude ingang van het kasteel, vroeger lag hier de ophaalbrug naar de Straatweg, de bomen zijn inmiddels ca. 150 jaar oud.

Vervolgens zijn we het kasteelbos in gegaan. Al direct rond het kasteel zagen we veel Holwortel staan. Holwortel en Vingerhelmbloem zijn familie van elkaar, beide behoren tot geslacht *Corydalis*.

Vingerhelmbloem

Holwortel

In eerste instantie lijken de planten veel op elkaar, de Holwortel is echter wat groter en grover in alle delen. Daarnaast kan de bloemkleur van de Holwortel variëren van donkerrood tot wit, Vingerhelmbloem is altijd donkerroze. Het beste kun je de twee uit elkaar houden aan de vorm

van de kleine steunblaadjes bij de bloemen. Kleine handjes bij de Vingerhelmbloem, smal spits toelopend bij de Holwortel.

In het bos langs de Vecht staan massaal Sneeuwklokjes, al uitgebloeid, de vruchten (zaaddozen) zijn al bijna volgroeid en hangen zwaar naar beneden. Voor deze vroegbloeiende plant is het al weer herfst.

Ondanks het bewolkte weer en de frisse oostenwind was het lente in het bos. Niet alleen aan de bloeiende stinzenplanten was te merken dat het voorjaar is, ook de vogels lieten zich horen. Regelmatig hoorden we de roep van de Groene specht, de roffels van de Grote Bonte Specht en de zang van Tjiftjaf, Winterkoning, Vink en Roodborst.

In de omgeving van het rosarium zagen we Narcissen in diverse soorten, Oosterse Sterhyacint, Blauwe anemoon en Bostulp. De bostulpen bloeiden bijna, een enkele begon al geel te kleuren,

Blauwe anemoon

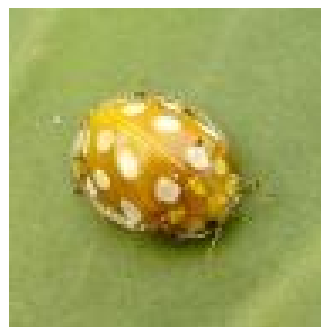
Holwortel en Oosterse sterhyacint

maar de meeste bloemen waren nog klein en groen. Deze wilde bostulp is een sierlijke plant, de bloemsteel komt in een soort krul omhoog, op het moment dat de bloem in bloei komt strekt de steel zich uit. De hele plant is niet hoger dan 20 - 30 cm, niet te vergelijken met de tulpen die in de Keukenhof staan.

Andere stinzenplantensoorten die we zagen in de omgeving van de oude kwekerij en die bijna in bloei stonden, waren de Gevlekte Aronskelk, Daslook, Donkere ooievaarsbek en het Zomerklokje.

Gevlekte aronskelk

Meeldauw lieveheersbeestje

In het kasteelbos van Nijenrode staan ook veel oude en bijzondere bomen. Naast grote oude eiken, beuken en lindebomen zagen we Plataan, Vleugelnoot, Zilveresdoorn, Pruimkers en Moerascypres. Bij de Moerascypres stonden langs de slootkant de luchtwortels, kleine "houten torentjes" die er voor zorgen dat de wortel van de moerascypres ook onder water voldoende zuurstof krijgen.

In de bladeren van een grote Hulststruik ontdekten we de vraatgangen van de larve van de hulstvlieg. Als je het blad tegen het licht houdt, zie je hoe de larf door het blad is gegaan. En dat de gang steeds breder is geworden.

Op de bladeren van dezelfde Hulst vonden we ook nog een Meeldauwlieveheersbeestje. Oranjebruin met witte stippen, dit soort eet meeldauwschimmels en geen luizen zoals zijn bekende soortgenoot met rood met zwarte stippen

Achter in het park bij de vijver stond een groepje Stinkend Nieskruid te bloeien. Deze plant met groene bloemen is familie van de bekende kerstroos. Deze plant komt oorspronkelijk uit Zuid-Europa en is hier waarschijnlijk recentelijk aangeplant. Door zijn zuidelijke afkomst is de plant In de vijver zwom een groep Kuifeenden, wat Meerkoeten en een Knobbelzwaan. In de hoge bomen rond de vijver waren de grote nesten van een kolonie van Blauwe Reiger te ontdekken en eronder de witte meststrepen.

Via een rondje om het hertenkamp kwamen we langs een oude fazanterie, waar we in het bos de

Bosanemoon

Halsbandparkiet

Kleine Maagdenpalm en Bosanemoon zagen bloeien. Opvallend was hier ook de waarneming van een halsbandparkiet. Halsbandparkieten komen oorspronkelijk uit India en zijn in Nederland verwilderd. Mede door de zachte winters en het bijvoederen neemt hun aantal de laatste jaren enorm toe. Aanvankelijk waren er twee kerngebieden bekend: in de stadsparken van Amsterdam en Den Haag. Maar de soort verspreidt zich verder, er zijn naar schatting ca. 500 broedparen in Nederland. Nu dus ook in Breukelen gezien.

Op het laatste stuk van onze excursie vlak bij het kasteel hoorden we het snavelgeklepper van de

ooievaars, boven op het oudste deel van het kasteel stond een ooievaarspaar. Een prachtig plaatje waarmee deze excursie werd besloten.

Stinzenplanten

Tot de stinzenplanten rekenen we een groep planten die voorkomen op buitenplaatsen, kasteeltuinen, boerenhoeven, kloostertuinen, e.d. Het zijn verwilderde cultuurplanten uit andere delen van Europa, of wilde plantensoorten uit de eigen streek of aangevoerd uit andere delen van ons land. Het gaat meestal om soorten die vroeg en uitbundig bloeien, en die na uitplanten makkelijk verwilderen.

De term stinzenplant verwijst naar het Friese woord 'stins' dat steenhuis betekent: een met een stenen huis versterkte boerenhoeve.

In Nederland zijn een aantal streken bekend om hun groeiplaatsen met stinzenplanten: de grootste concentratie vinden we in NW Friesland bij de states, kerkhoven en terpen, maar ook bij de kastelen langs de grote rivieren, de buitenplaatsen langs de Vecht en in het Gooi, en in het westen op de buitenplaatsen langs de binnenduinrand.

Ook buiten Nederland zijn de stinzenplanten bekend, echter niet onder de verzamelnaam stinzenplanten. Maar men spreekt dan over ontsnapte en verwilderde soorten die typerend zijn voor oude bossen, verlaten wijngaarden en kasteel- en kloostertuinen.

Tegenwoordig staan stinzenplanten volop in de belangstelling, er zijn al diverse boeken over verschenen. Er zijn stinzenplantenwerkgroepen, - excursies en - lezingen. En veel soorten zijn tegenwoordig gewoon te koop in tuincentra en worden dan soms speciaal als stinzenplant aangeprezen.

Waargenomen stinzenplanten op de excursie van 24 maart 2007:

Knikkend vogelmelk	Gevlekte Aronskelk
Groot sneeuwkllokje	Daslook
Vingerhelmbloem	Donkere Ooievaarsbek
Boerenkrokus	(Stinkend Nieskruid)
Holwortel	Zomerklokje
Sneeuwkllokje	Kleine Maagdenpalm
Bostulp	Grootbloemige Krokus
Alpenbes	Bosanemoon
Blaauwe anemoon	Oosterse Sterhyacint
Sterhyacint	

Waargenomen vogels:

Winterkoning	Vink	Tjiftjaf
Groene specht	Boomklever	Pimpelmees
Koolmees	Groenling	Ooievaar
Wilde eend	Spreeuw	Houtduif
Roodborst	Kauwtje	Boomkruiper
Merel	Heggemus	Halsbandparkiet
Ekster	Kuifeend	Knobbelzwaan
Meerkoet	Blaauwe reiger	Zanglijster
Grote bonte specht	Gaai	Zwarte kraai

Geraadpleegde bronnen:

"Stinzenplanten" van Piet Bakker en Evert Hoeve, 1985. Hét standaardwerk over stinzenplanten, gaat in het algemene gedeelte in op herkomst, geschiedenis en meer specifiek op de groeiplaatsen langs Vecht en in het Gooi.

"Stinzenplanten" van D.T.E. van der Ploeg, 1988. Over de stinzenplanten rondom Friese stinzen en states.

www.sovon.nl

www.kasteleninutrecht.nl

Theo van Schie

In het vorige blad heeft Bram Paardenkooper gevraagd om waarnemingen in de natuur te melden. Theo van Schie, een van onze leden, heeft een dagboek bijgehouden van zijn wandelingen en fietstochten in en rondom Kockengen in de maanden april en mei. Lees en geniet van de geweldige variëteit in de natuur.

De redactie bedankt Theo voor het delen van zijn waarnemingen.

Narcissen

Natuurwaarnemingen in Kockengen eo in april en mei 2007 door Theo van Schie

1 april

Ik tel 's middags 43 grauwe ganzen in het polderreservaat. Zie later in de avond dat de meeste zijn overgestoken en in het weiland zitten aan de andere kant van de Dreef.

2 april

Boven de grote plas van strandbad Maarsseveense Plassen zie ik mijn eerste boerenzwaluw van dit jaar.

3 april

In het bos rond de Maarsseveense Plassen hoor ik de eerste fitis zingen.

5 april

In een slootje achter de Van Doornschool de eerste eendenkuikens van dit jaar.

6 april

Vrijdagmiddag was ik bezig met onderhoud van een geriefhoutbosje in de polder Laag Nieuwkoop. Komt de zwarte wouw langs, vloog eerst over de ruigte langs het spoor, stak toen dwars de polder Laag Nieuwkoop over richting Hollandse Kade.

Op terugweg hoor ik de eerste fitiszang in Kockengen in de hoge wilgenbomen langs de Rode Dijk en Wagendijk.

In mijn tuin even in het merelnest gekeken: twee jongen en nog 2 eieren.

7 april

Op zaterdagmiddag zie ik de eerste boerenzwaluwen in Kockengen boven een boerderij in Laag Nieuwkoop.

Met Paul een kerkuilenkast opgehangen in open veldschuur op Laag Nieuwkoop. Afgelopen najaar is daar een jonge kerkuil gezien en later dood gevonden. In de schuur liggen nog oude braakballen.

8 april

Ontdek een nachtvlinder op de schuurmuur in achtertuin, blijkt een Agaatvlinder te zijn. Een algemene soort die vliegt van mei tot augustus, een vroege dus.

In de avond op pad geweest met Bat-detector. Rond de RK kerk, aan Heicopzijde, zijn een aantal Dwergvleermuizen actief. Twee, drie jagen en vliegen rondjes rond kerk en oude kaaspakhuis. Laten tijdens de jachtvlucht ook zg. social calls horen. Vanuit de toren, galmgaten, komen ook social calls. Ook uit het torentje op gebouw van Abrona, Nieuwstraat, social calls. Waarschijnlijk slaappleatsen, kunnen straks ook mogelijk locaties zijn van kraamkolonies. Verder jachtvlucht van Dwergvleermuizen waargenomen in Voorstraat, bij het Kerkplein, boven water van Heicop, Kon.Julianaweg, Bernard- en Beatrixweg

9 april

Hoor en zie baltsvlucht van wulpen bij Houtkade, polder tegen de Grecht.

10 april

Vandaag vliegen er drie boerenzwaluwen rond het speeleiland in de Maarsseveense Plassen.

12 april

Op het nog kale terrein van toekomstig recreatieterrein Laagraven zie ik eerste dagpauwoog van dit jaar vliegen.

En ik hoor de eerste zang van zwartkop in ruig rommelbosje achter industrieterrein Laagraven.

In de nacht klinkt de eerste voorzichtige aanzet van een groene kikkerkoor uit de polders rond Kockengen.

13 april

De eieren van een van de twee eendennesten in onze achtertuin zijn uitgekomen. Negen kuikens, zes eieren zijn niet uitgekomen.

14 april

De eendenkuikens zwemmen over de vijver. Als de moedereend even weg vliegt, kruipen de kuikens bij de andere eend: een oppaseend.

In het riet ongeveer tegenover Wagendijk 10 hoor ik de eerste rietzangers (2) van dit jaar zingen.

Door de polder Laag Nieuwkoop vliegt een Kleine Vos.

Visdief overvliegend in polder bij Portengense brug.

In de (warme zomer)avond hoor je in de bermen van Portengen en De Dreef overal het ratelgeluid (wekkertje) van de veenmollen.

15 april

Door het warme weer zijn er opeens weer allerlei vlinders. Vandaag in de tuin gezien: koolwitjes, citroenvlinder en boomblauwtjes. De rupsen van boomblauwtjes leven oa. op Hedera.

De eendenkuikens zijn de tuin uit, de wijde wereld in, met twee moedereenden. Het broedsel van de tweede eend is verlaten.

In de avond nog vleermuisrondje oude dorp, weer veel activiteit rond RK kerk en bij Abrona, verder jachtvlucht boven Heicop, Dreef, Kon. Julianaweg.

18 april

De jonge merels zijn uitgevlogen en zitten in de tuin.

20 april

De eerste gierzwaluw van dit jaar zie ik boven de Vecht in Nieuwersluis. In de regio zijn er al meer gezien, nu nog boven Kockengen.

Ook in Kockengen zijn de zwartkoppen weer terug, vanmorgen zat er een te zingen in het polderreservaat in het bosje tegen de begraafplaats.

21 april

In een taxus achter de bushalte op de Verlengde Kerkweg hoorde ik vanmiddag de eerste braamsluiper zingen.

22 april

De merels zijn aan hun tweede nest begonnen. Op een paar meter afstand van hun eerste nest in de klimop aan de schutting.

25 april

Samen met Paul begonnen met het klaarmaken van de vlotjes voor de zwarte sterns. Toen we in het polderreservaat aan kwamen, vloog er een bruine kiekendief boven het rietland bij het pad naar de dijk. En drie zwarte sterns vlogen rond op zoek naar de vlotjes. Nog even geduld. In het riet tegen de begraafplaats hoorde ik een snor en in de bosrand tegen de N 401 de eerste kleine karekiet van dit jaar.

Toen we bezig waren met de vlotjes, hoorden we opeens alarmkreten van de zwarte sterns. Er vloog een sperwer over het polderreservaat, er boven cirkelde een groep van 14 zwarte sterns. In de avonduren hoor ik de eerste koekoek van dit jaar roepen vanuit het polderreservaat. En ik zie de eerste gierzwaluw in Kockengen boven Fonteinkruid vliegen.

26 april

Vanmorgen vroeg een nachtegaal horen zingen in het bos bij het standbad Maarsseveense Plassen, waarschijnlijk een doortrekker.

Tijdens het eten in de tuin landt er een atalanta op mijn schouder!, zwaar gehavend, het oranje is flets en de randen van de vleugels zijn versleten, maar het is de eerste.

En er zijn nog meer gierzwaluwen in Kockengen aangekomen, een groepje van 5 vliegt luid roepend heen en weer tussen oude dorp en Wilhelminaplein.

29 april

In de tuin vliegt een muntvlindertje rond bij de vaste planten langs de vijver.

In de avond rondje polderreservaat gelopen, de nestvlotjes zijn uitgelegd. Twee zwarte sterns vliegen over, verder geen activiteit bij de vlotjes, op een zit een paartje kuifeenden. In het bos

tegen de N 401 zit een koekoek te roepen, hij is goed te zien want hij zit bovenin een van de dode wilgen.

30 april

De eerste libel van dit jaar gezien, ik denk een glazenmaker, maar hij vliegt te snel, een rondje door de tuin en weg. Er zijn ook al weer waterjuffertjes, het lantaarntje, bij de vijver.

Mei

6 mei

Eerste gele plompen bloeien langs Wagendijk, ter hoogte van Teckop.

10 mei

Eerste waterlelies bloeien langs Wagendijk, aan het eind bij de bocht Rode Dijk.

14 mei

Vleermuisrondje gemaakt 23.00 uur. Het lijkt een ideale avond, heldere lucht, temperatuur is goed, alleen nog wat wind. In het dorp is niet veel activiteit te ontdekken. Een enkele jagende dwergvleermuis bij RK kerk, Kerkweg, Waterlelie, Dreef. Te winderig. Achterom polderreservaat gefietst langs de N 401, geen vleermuizen. Wel op twee plekken in het rietland, ten zuiden van de brug, snor horen zingen, en in de bermen hoor je de veenmollen. Bij Wagendijk net voor dorp weer een dwerg. Besluit om door het dorp heen te gaan de Wagendijk op. Ter hoogte van laantje van Jos Dijkers is het raak, dwergen en laatvliegers. Verderop langs de Wagendijk volop activiteit dwergen, watervleermuizen en laatvliegers. Een tijdje bij het bankje op hoek Schutterskade gestaan aan een vleermuizensnelweg, in de bocht boven het water zijn er in de luwte van riet en bomen schijnbaar veel insecten. Op terugweg hoor ik in het rietland ter hoogte van huis van mevr. Schouten nog een kleine karekiet zingen. En bij het laantje van Jos Dijkers roepen de bosuilen, man en vrouw. Tegen 24.00 uur weer terug, thuis in de vijver zat nog een pad te "kwaken".

15 mei

In de avond rondje polderreservaat - Wagendijk gelopen. Op een van de zwarte sternvlotjes is een fuut gaan broeden, verder zijn er nu vijf vlotjes bezet door zwarte sterns. Er zitten vanavond heel veel vogels te zingen. In het bos tegen de N 401 en ook in het struweel in het rietland aan de overkant van het Heicop hoor ik de spotvogel. In de afgebrande struik in het gemaaid rietland zit een koekoek. Is in de kale struik goed te zien, de vogel zit rustig de omgeving te observeren. Vrouwtje op zoek naar gastgezin?

In de wilgen tegenover Voorstraat 28 zit een nest van grote bonte specht, je kunt de jongen al horen roepen. De oudervogel komt voeren en gaat nog helemaal de nestholte in, de jongen zijn dus nog klein. Volgende week nog even kijken als de jongen voor de opening zitten.

17 mei

In de middag rondje "Dijkje van Zilver" en Wagendijk gelopen. Het dijkje van Zilver is nog niet gemaaid, er staan veel planten te bloeien, o.a. bitterzoet, slipbladige ooievaarsbek, rode klaver, witte klaver, vogelwikke, margriet, smeewortel, smalbladige wikke, scherpe boterbloem, kruipende boterbloem. Veel grassen bloeien nu ook: witbol, glanshaver, zachte dravik, vossesstaart. Een exemplaar van de rode klaver gezien met witte bloemen!

Druk luchtverkeer, spreeuwen vliegen af en aan van de polder naar de Wagendijk om hun jongen te voeren. Verder zien we de grote bonte specht, zwarte sterns, visdiefjes, koekoek, etc. In het pasgemaaid land zitten tientallen houtduiven en er loopt een scholeksterpaar met twee jongen. Ter hoogte van Wagendijk 8a horen we de Grote Karekiet zingen, onmiskenbaar luide zang.

Misschien toch een blijvertje, snel op e-mail gezet om de andere NGK-ers te informeren.

In de berm ter hoogte van Wagendijk 17 staan Italiaanse Aronskelken te bloeien, grote flappen gelig groen met centraal een gele bloemkolf. Bij sommige zit de bloemketel vol met motmugges. De planten zullen hier wel met tuinvuil terecht zijn gekomen. Ook bekend als stinsenplant.

In de nacht langs de Wagendijk nog naar vleermuizen gaan luisteren, minder druk dan 14 mei,

alleen dwergvleermuizen gehoord. Het is een stuk kouder, 7° C, hierdoor zijn de insecten ook minder actief. Rond middernacht koelt de lucht verder af en begint de mist uit de sloot te komen.

18 mei

De hele dag zit de grote karekiet te zingen tegenover Wagendijk 8a. Videofilmje van gemaakt.

19 mei

In de avond rondje Wagendijk, Hollandse Kade, Teckop gefietst. De grote karekiet zingt maar door. Langs de Wagendijk vloog een oeverloper over het water. In de polder Kockengen ligt een perceel met snijmaïs, de maïs komt er net uit. In het perceel ontdek ik 3 kieviten op hun nest en er liepen 9 hazen. In het hakhout langs de Hollandse Kade staat op twee plaatsen het vingerhoedskruid te bloeien. Diverse spotvogels laten zich horen.

In het dorp staan hier en daar de acaciabomen te bloeien, druk bezocht door allerlei hommels.

21 mei

In het polderreservaat zijn nu 7 vlotjes bezet met broedende zwarte sterns, bij twee vlotjes kon ik het ei even zien bij het wisselen van de vogels. Op een van de vlotjes zit een fuut te broeden. Verder rietgors, kleine karekiet en koekoek gezien. En veel muggen, een advies: ga niet in korte broek in de avond naar het polderreservaat.

22 mei

In Teckop liep vanmorgen een zilverfazant!, een haan, bij het bosje ter hoogte van de molenwetering. Zal wel een ontsnapte vogel zijn.

25 mei

Grote karekiet zit nog steeds op dat plekje tegenover Wagendijk 8a te zingen. In mijn tuin bloeit Phlomis, een gele lipbloemige, de bloemen worden bezocht door hommels: aardhommel, tuinhommel en akkerhommel gezien.

28 mei

Met Fons en Wim nestkasten gecontroleerd in Kortrijk en langs de Enschedeweg. In Kortrijk zagen we, terwijl we de juiste locatie zochten, een wezel (of hermelijn?) met een muis in de bek vlak voor ons de weg oversteken. De torenvalkkast in Kortrijk is bezet, 5 donskuikens, de steenuilenkast was leeg, wel gebruikt door een andere vogel gezien het nestmateriaal en meststrepen bij de ingang. De torenvalkkast in het bosje langs de Enschedeweg was leeg. In het bosje zat luid en duidelijk een spotvogel.

29 mei

Met Fons weer een aantal nestkasten gecontroleerd. Bij Gieltjesdorp was de torenvalkkast bezet, vijf jongen, iets groter dan de jongen in de kast op Kortrijk. Verder nog drie kerkuilenkasten rond kasteel de Haar bezocht, een is bezet, van de bewoner horen we dat er jongen zijn, overige kasten leeg.

30 mei

Rondje Hollandse Kade. In de polder Kockengen een purperreiger gezien, in het maïsland zit nu ook een scholekster te broeden niet ver van het fietspad. In de bermen van de Hollandse Kade beginnen de eerste dauwnetels te bloeien. De grote karekiet nog steeds aanwezig langs de Wagendijk. Ter hoogte van Schutterskade zwemt een familiegroep grauwe gans, twee paartjes die gezamenlijk 9 jongen grootbrengen.

Ledenvergadering NGK 25-04-2006.

Aanwezig: Bram, Paul, Gerard v Z., Theo, Jacco, Robbert, Fons en Ben

1. Opening
Fons opent de vergadering
2. Samenstelling bestuur
Fons van Haelst wordt als voorzitter gekozen en Gerard van Zuijlen als bestuurslid.
3. Secretarieel verslag
Heeft in het vorige blad gestaan. Er is veel in het riet gewerkt en de vogelstand is toegenomen.
4. Financieel verslag
De jaarrekening wordt toegelicht. De meeste uitgaven gaan naar de werkdagen.
5. Activiteiten
Naast de reeds geplande activiteiten wordt nog aan het volgende gedacht:
 - Het organiseren van een gezinswerkdag.
 - Op bezoek gaan bij professionele beheerders
6. Rondvraag
 - We proberen inspraak te krijgen in de aanleg van de stuw en de inrichting van het overloopgebied. (tussen Heicop en N 401)
 - Maaibeheer rietlanden: als we grote klussen willen uitvoeren zullen we subsidiepotten moeten aanboren
 - Aandacht wordt gevraagd voor het slijpen van de kettingzagen (machinaal slijpen is duur en de zaag slijt snel)
7. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering

De Eekhoorn

Anna Gorter stuurde ons dit toe. Heel leuk om te lezen en om te merken dat er veel mensen zijn, die opvallende natuurverschijnselen ook echt zien.

Beste Natuurgroepleden

Wij hebben vanochtend vroeg om 7.00 uur een Eekhoorn voor ons huis zien lopen.

Deze Eekhoorn is kleiner en heeft een iets andere kleur dan de eerste Eekhoorn.

De Eekhoorn was weer een tamme, want hij kwam vaak naar ons raam om even naar de mensen te kijken.

De Eekhoorn liep richting het Natuurreservaat, maar blijft nog steeds rondhangen in onze straat de Dreef.

En wij dachten dat het wel leuk was om het even te vermelden.

Met Vriendelijke Groeten

De familie Gorter.

25 April 2007

Nieuws van de nestkastencommissie.

De nestkastencommissie plaatst en beheert nestkasten voor torenvalken, kerkuilen en steenuilen in de omgeving van Kockengen. Dit jaar waren actief in de commissie: Paul Vlaanderen, Wim Tieleman, Theo van Schie, Ad Versteeg en Fons van Haelst

Het resultaat tot nu toe:

Vogelsoort	Aantal kasten in beheer	Waarvan bezet (eind mei)	Waarvan geringd (op 4 juni)
Torenvalk	10	5: - 2 kasten met 5 jongen - 2 kasten met 6 jongen - 1 kast met 6 eieren	2 (totaal 12 jongen): - de 2 kasten met elk 6 jongen
Kerkuil	10	4: - 1 kast met 4 jongen - 1 kast met 6 jongen - 1 kast met 1 ei - 1 kast met 6 eieren	2 (totaal 7 jongen): - de kast met 4 jongen - de kast met 6 jongen: waarvan drie geringd
Steenuil	4	0 Wel heeft in 3 kasten een andere vogel gebroed.	

Ervaringen:

- Bij het uitvliegen uit een kast richt het vrouwtje van de kerkuil vaak een spoor ontlasting op de 'belagers' (helaas proefondervindelijk vast kunnen stellen);
- Een wilde eend deinst er niet voor terug om hoog in een torenvalkkast te broeden;
- Er zijn soms grote verschillen in de grootte van de jongen van de kerkuil, doordat pas om de twee dagen een ei uitkomt.
- De steenuil is helaas nog geen broedvogel in Kockengen, de kasten worden nu gekaapt door andere vogelsoorten. We houden ons aanbevolen voor elke waarneming van een steenuil in de omgeving van Kockengen.
- Op dit moment hebben we geen bosuilenkast geplaatst. Aan de Wagendijk heeft de bosuil wel gebroed en jongen groot gebracht.

In het voorjaar hebben we 6 kasten (2 torenvalk, 2 steenuil en 2 kerkuil) geplaatst of opnieuw opgehangen. Geen van deze kasten had enig broedsucces. Op basis daarvan hebben we besloten deze acties in het vervolg al veel eerder (bijv. in het najaar) te doen, zodat uitgevlogen jonge vogels op dat moment al een geschikte locatie kunnen vinden.

Dit jaar hebben we voor het eerst jongen van kerkuilen en torenvalken laten ringen (zie foto's) door ervaren ringers.

Een belevenis apart. De kerkuiljongen laten het ringen relatief gelaten over zich heen komen, dit in tegenstelling tot de torenvalkjongen die veel feller zijn. Een paar toevallig aanwezige jonge houtduiven zijn meteen meegeëringd. Het is vast een speciale ervaring voor hen geweest, zoveel valken om zich heen.

Marc van Leeuwen (van de kerkuilenwerkgroep) heeft een groot aantal braakballen van de kerkuilen aan de Ockhuizerweg (Haarzuilens) uitgeplozen. Voor een ieder die dacht dat kerkuilen 'alleen maar' muizen eten, hierbij het resultaat:

	aantal
Aardmuis	6
Veldmuis	105
Rosse woelmuis	2
Waterspitsmuis	2
Bosspitsmuis	55
Huisspitsmuis	26
Dwergspitsmuis	0
Dwergmuis	2
Bosmuis	2
Woelrat	1
Bruine rat	1
Woelmuis spec	0
Vogeltje spec	0

Fons van Haelst

Na 27 jaar weer broedgeval van Grote Karekiet in Kockengen?

Al meer dan een maand zit er in het zuidelijke rietland tegenover Wagendijk nr 8 A een Grote Karekiet te zingen. Volgens de criteria die SOVON voor een broedgeval hanteert, hebben we hier te maken met een waarschijnlijk broedgeval.

Op 13 mei werd de vogel voor het eerst door mij gehoord. Hij zit in een strook rietland dat de rietmaaiers afgelopen winter aan de waterkant hebben laten staan. We mogen deze waarneming als heel bijzonder beschouwen. In heel Nederland broeden volgens de meest recente schatting nog maar zo'n 160 - 180 paar (SOVON-rapport Broedvogels in Nederland in 2005). De landelijke trend van deze vroeger veel voorkomende rietzanger is nog steeds afnemend. Het is een Rode Lijst soort die als 'bedreigd' wordt aangemerkt. Volgens het SOVON-rapport kwam in 2005 de hele Nederlandse populatie, op 17 losse territoria na, in slechts enkele kerngebieden voor (o.a. Oostelijke Vechtplassen (31), Zwarte Meer (40), Reeuwijkse plassen (6), Naardermeer (in 2004 nog 4, in 2005 geen!!). En wij hebben dus nu ook zo'n los territorium!

Het is al wat jaartjes geleden, dat de laatste Grote Karekiet als broedvogel van Kockengen kon worden aangemerkt. Han Dijkers, kenner van de broedvogels van vroeger, schreef mij op 17 mei het volgende: *'Het deed me wel wat om na al die jaren weer eens een grote karekiet op deze plek te horen. Ik heb het even nagekeken. In 1980 heb ik op ongeveer dezelfde plek ook een grote karekiet gehoord. Dat was toen een waarschijnlijk broedgeval en ik denk ook het laatste in Kockengen'*. Hoe is het mogelijk! De natuur zorgt soms voor verrassingen en het is mooi, dat we daarvan kunnen en mogen genieten.

Gerard van Zuijlen

Logboek werkdagen 2006-2007

Natuurgroep Kockengen

LOGBOEK SEIZOEN 2006 - 2007.

dag	dagen waarop gewerkt													mens- dagen
	4	4	2	6	3	3	14	17	21					
Werkers maand	11	11	12	1	1	3	3	3	3					totaal
Leden														
volwassenen	9		12	15	8	a		11						55
kinderen	3		2			f		4						9
gasten	4					g								4
scholieren						e	25		21				46	
begeleiders						l	4		5				9	
						a								
Totaal aantal personen	16		14	15	8	s		15						68
Totaal aantal uren	60		40	60	30	t		75						265
							29		26				55	
Totaal aantal personen sch							90		85				175	
Project	17	18	18	18	4		19	19	19					
Verrichte werkzaam														
													Totaal	
Vellen boom	3	4	12	12									stuks	31
Knotten knotboom													stuks	0
Stobben afzagen													stuks	0
Afzetten bosje	170	120	100	100			400	200	400				m2	1490
Sloot schonen													mtr.	0
Riet maaien+branden													ha	0
Rietkavel elzenvrij make	100			100	500								mtr.	700
hout opruimen +brande	x	x	x					x	x					0
hout op rillen														
rietbagger gefreesd														0
Bomen planten													stuks	0
infobord geschilderd														0
vlotjes zwarte stern verw													stuks	0
Projecten														
	1)Polderreservaat kavel 1 2)Polderreservaat kavel 11 3)Bosje Den Hartog 4)Rietland Noord 5)t.o. Spengense molen Polderreservaat kavel 12 6)Dreefzijd 7)Rietland bij Van Houten 8)Rietland Zuid 9)Wagendijk 9 (Jon en Annet) 10)Rietland Noord Joostendam 11)Bosje Enschedeweg 12)Queeekhoven 13)Boomfeestdag 14)Pold 15)Verklei, Teckop 17 16)Langs Groote Heicop 17)Polderreserevaat kavel 9A 18)Polderreserevaat kavel 10A 19)Polderreserevaat kavel 12B													

Contributie van de Natuur Groep Kockengen bedraagt € 10,00 per jaar. Dit bedrag elk jaar voor 30 november overboeken op **bankrekening 94.95.06.079** tnv: Ver. Natuurgroep Kockengen.
Excursies die buiten Kockengen plaatsvinden: denk om consumptiegeld en evt. bijdrage in de reiskosten!!
Voor weekenden geldt een maximum van 50 deelnemers; soms minder! Geef je dus tijdig op

Colofon

Voorzitter

Fons van Haelst, Kerkweg 102, tel. 0346-241918,
fons.van.haelst@capgemini.com

Secretaris

Ben van der Horst, Zwanebloem 5, tel. 0346 - 241185,
benvanderhorst@hetnet.nl

Penningmeester

Bram Paardenkooper, Wagendijk 39, tel. 0346 - 241872, brampaardenkooper@hetnet.nl

Algemeen Bestuurslid

Paul Vlaanderen
Gerard van Zuylen

Landschapsbeheer

Paul Vlaanderen, Pr. Bernhardweg 11, tel. 0346 - 241617,
pvlaand@hetnet.nl

Redactie

Gerard Hooijmaijers, Roerdomp 35, tel. 0346 - 241129,
g.hooymayers@hccnet.nl
Yvon Jonkers, Purperreiger 72, tel. 0346 - 242663,
yvon.jonkers@planet.nl

Nestkastencommissie

Paul Vlaanderen
Fons van Haelst
Wim Tieleman, Kalmoes 6, 0346 - 242059

Amfibieënwerkgroep

Gerard van Zuylen, Heicop 7, tel. 0346 - 576147

Redactie / Distributie NGK nieuwsbrief

Robert Vlaanderen, Kon. Wilhelminaplein 30, tel. 0346 - 242087

